

Kommunalt valprogram Socialdemokraterna i Växjö

Mandatperioden 2023-2026

Förord

Valprogrammet beskriver den politik och de mål som Socialdemokraterna kommer driva under mandatperioden 2023-2026 i Växjö kommunfullmäktige, nämnder och styrelser. Programmet ligger till grund för vallöften under den lokala valrörelsen och ska vara ett dokument att luta sig mot som förtroendevald för Socialdemokraterna.

Inledning

Växjö kommun är en bra plats att bo och leva på men mycket kan bli bättre. Vi måste stoppa privatiseringarna och ta tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden, bryta segregationen och öka tryggheten. Vi ska se till att vi är med och leder klimatomställningen. I Växjö kommun ska alla invånare känna att det finns plats för just dem och alla ska känna sig välkomna. Ingen ska vara rädd för att ens föräldern inte får omsorg eller att ens barn inte får den utbildning de har rätt till. Alla ska känna sig trygga på gator och torg och i sina hem. En meningsfull fritid och ett rikt kulturliv ger förutsättningar för höjd livskvalitet. Olika mötesplatser där människor från olika delar av samhället träffas skapar förståelse och samhörighet. Genom kulturen bygger vi broar och skapar förutsättningar för ett jämlikt samhälle. Växjö kommun har i allt för många år styrts i en riktning som vi Socialdemokrater inte vill. Det krävs ett maktskifte och vi är övertygade om att Växjö kommun kan bättre.

Sverige har under pandemi-åren visat en imponerande förmåga att ställa om för att skydda samhällets mest sköra. Just nu är vår omvärld skakig. Auktoritära krafter har satt miljoner människor i Europa på flykt. Under de kommande åren kommer både Sverige och Växjö behöva ställa om för att ge skydd åt människor som tvingats fly från sina hem. Samtidigt ska arbetet med att stärka välfärden pågå, för att fler barn ska klara skolan och för en trygg omsorg till äldre. Det kommer vi klara om vi gör det solidariskt och tillsammans.

I det här programmet kan du läsa om vår vision för Växjö kommun den kommande mandatperioden.

Vi ska ta tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden

En stark välfärd är vårt bästa verktyg för ökad trygghet och jämlikhet. Välfärden i Växjö kommun ska ge en lika bra förskola och skola åt barn oavsett föräldrarnas ekonomi och samma trygga äldreomsorg till industriarbetaren som till direktören. Pengarna till välfärden ska gå till just välfärden och därför behövs hårda tag mot välfärdsfusk och vinstjakt.

När välfärden anpassats till marknaden i stället för människors behov har otryggheten och klyftorna växt. En i stort sett privatiserad vuxenutbildning, premiering av privata aktörer och nedstängning av kommunala äldreboenden är ett resultat av lokal högerpolitik.

Förskola och skola

När alla människor, oavsett bakgrund, får möjlighet till en god utbildning utjämnas livschanserna och vi lägger grunden för ett samhälle som håller ihop. Socialdemokraternas prioritet är därför att säkerställa att alla får den utbildning de har rätt till och att det finns de resurser som krävs. Alla elever ska kunna drömma om sin framtid och ingen ska lämnas efter eller hållas tillbaka. Ingen familjs ekonomiska förhållanden ska stå i vägen för barns deltagande i skolans undervisning.

Växjös skolor har varit bland Sveriges bästa men under en lång tid har skolresultaten sjunkit och skillnader mellan skolorna ökat. Alldeles för många elever kan inte läsa när de slutar i årskurs tre och många hundra elever saknar betyg för att söka till gymnasiet. Medarbetarna slår larm om dåliga arbetsförhållanden som gör deras uppdrag i skolans värld svårt att utföra. Lärares och rektorers profession måste tas till vara. Skolpengen måste bli högre så att varje elev kan ses och få de förutsättningar som behövs för att den ska klara sina mål. Resursfördelningen måste bli mer träffsäker.

Socialdemokraterna vill ta tillbaka den demokratiska kontrollen över skolan. Genom politiska beslut från högern har friskolornas etablering uppmuntrats och gynnats. Många fristående förskolor och skolor i Växjö kommun fungerar väl men det är kommunens ansvar att säkerställa att det finns förskole- och skolplatser så att det räcker till alla barn. Vi kan inte förlita oss på marknaden och därför ska det byggas fler kommunala förskolor och skolor.

Oavsett var i kommunen du bor ska det finnas tillgängliga och bra förskolor och skolor. Skolorna utanför Växjö stad ska finnas kvar så länge kvaliteten kan

upprätthållas. För att föräldrar ska kunna arbeta även utanför kontorstid behöver tillgången till barnomsorg på kvällar, nätter och helger garanteras.

Barns och ungas psykiska hälsa behöver tas på allvar och skolan är en av de enskilt viktigaste platserna för att förebygga ohälsa och för att aktivt arbeta med att förbättra elevernas hälsa. För att alla elever ska känna att det finns någon som de kan vända sig till om de mår dåligt måste elevhälsan vara mer tillgänglig ute på skolorna. Elevhälsosamtal behövs för att tidigt upptäcka och förebygga ohälsa.

Omsorg - Äldreomsorg

En stark välfärd med god omsorg är Socialdemokraternas väg till jämlikhet och trygghet. Alla ska ha rätt till lika bra stöd och omvårdnad när livet blivit långt och kroppen tung, oavsett hur tjock plånbok man har.

Vi ser med oro på en äldreomsorg i kris. Förtroendet för den välfärd som ska gå till äldre, sjunker. Vinstjakten och privatiseringen inom äldreomsorgen har lett till att man ser den äldre som en kund i stället för en medborgare med rätt till en god omsorg. I stället för att få välja var man ska bo, hur och när man vill ha sin hjälp, har äldres valfrihet hittills fått gälla valet av välfärdsföretag. Socialdemokraterna vill att den som är i behov av omsorg ska ges inflytande och chansen att göra val som verkligen gäller vilken hjälp man vill ha. För alla räcker inte hemtjänst och därför behöver det bli enklare att få en plats på ett särskilt boende.

Lagen om Valfrihet (LOV) har inneburit en fri etablering av omsorgsföretag och en dränering av kommunens resurser. Vi behöver återta den demokratiska kontrollen över välfärden och därför behöver Lagen om Valfrihet (LOV) inom särskilt boende avskaffas.

Alltför länge har omsorgsarbete beskrivits som enkelt, men sanningen ligger långt därifrån. Det krävs personlig lämplighet och utbildning för att arbeta nära människor i behov av vård och omsorg. Schyssta villkor för dem som arbetar går hand i hand med nöjda äldre och en hög kvalitet i omsorgen. Samtidigt behöver många fler tycka att undersköterskeyrket är tillräckligt attraktivt för att både utbilda sig och stanna kvar i yrket. Idag är bemanningen låg och medarbetarnas arbetsdag styrd ned på minuten. Socialdemokraterna vill därför höja bemanningen och avskaffa minutjakten.

Omsorg - LSS

Insatser enligt LSS är en rättighet och lagen har inneburit en enorm förbättring av levnadsvillkoren för människor med funktionsnedsättning. Som socialdemokrater

kommer vi värna en tolkning av LSS som går i linje med lagstiftarens intentioner om frihet.

Den demokratiska kontrollen över den kommunala LSS-verksamheten behöver stärkas. Bättre kontroll av privata gruppboende och att ha kvar kommunen som en utförare av personlig assistans är prioriterade frågor för Socialdemokraterna.

Vi ska vända på varje sten för att bryta segregationen och öka tryggheten

Otrygghet och segregation tillåts växa sig stark i ett samhälle med stora klyftor och skillnader i livsvillkor. Ojämligheten mellan invånare i Växjö undergräver tilliten och samhällsgemenskapen. Att alla som kan arbeta har ett jobb att gå till, är helt grundläggande för att vi på allvar ska få bukt med segregationen och ojämlikheten. En stark välfärd med bra skolor, engagerad skolpersonal och socialsekreterare och ett aktivt föreningsliv är också helt avgörande för det jämlika samhället. När vi investerar i varandra och tar ett gemensamt ansvar blir samhället tryggare och gemenskapen större.

För att bryta segregationen, nå jämlikhet och motverka kriminalitet krävs bra skolor och arbete men också en meningsfull fritid. Föreningslivet och civilsamhället behöver stärkas med syfte att öka jämlikheten.

Otrygghet och rädsla för att bli utsatt för brott är ett problem som begränsar människors frihet. Kvinnor ska ha rätt att känna sig säkra hemma och på väg dit, en ung man ska inte behöva oroa sig för att bli nedslagen i krogkön, äldre ska inte behöva vara oroliga för bedragare och villaägare ska inte vara rädda för inbrott. Samverkan mellan polisen och kommunen är helt avgörande för att Växjö kommuns invånare ska känna sig trygga. Alla insatser som kan öka tryggheten ska övervägas och prioriteras.

Mäns våld mot kvinnor är så omfattande att det klassas som ett strukturellt samhällsproblem. En grundpelare i arbetet med detta är Kvinnojourerna. Ska våldet förebyggas krävs en nolltolerans mot kränkningar av kvinnors kroppar och integritet. Skolor, föreningsliv och andra delar av samhället behöver arbeta aktivt med frågor som rör attityder kring män och kvinnor. För den som utsätts för våld ska det aldrig råda tvivel om att stöd finns.

Det hedersrelaterade våldet får inte sopas under mattan. Det ska bekämpas med förebyggande insatser och den som utsätts ska veta att det finns hjälp att få.

Ett arbete att gå till

Hela vår gemensamma välfärd bygger på att alla människor bidrar efter förmåga och målet ska vara full sysselsättning. Den som inte har ett arbete ska möta en tydlig förväntan om att alla som kan arbeta, ska arbeta. I Socialdemokraternas Växjö får passivitet inte råda, den som har möjlighet att arbeta ska arbeta.

Socialdemokraternas prioritet kommer därför att vara att det alltid ska finnas insatser för att man ska kunna ta sig närmre en anställning.

En vuxenutbildning med hög kvalitet är helt avgörande för att människor ska kunna förverkliga sina drömmar och delta i samhället. Undervisning i SFI (Svenska för invandrare), grundläggande- och gymnasieutbildning samt yrkesutbildning för vuxna är några av de viktigaste hörnstenarna i den lokala arbetsmarknadspolitiken. Idag är den kommunala vuxenutbildningen i stort sett helt privatiserad och vinstdriven. Vi behöver ta tillbaka den demokratiska kontrollen och återstarta den kommunala vuxenutbildningen.

Schyssta jobb

Goda arbetsvillkor och en möjlighet att utvecklas i sitt yrke är grundläggande för att välfärden ska hålla en hög kvalitet. Den som väljer att ta en anställning i Växjö kommun ska ha schyssta anställningsvillkor och få arbetslivet att gå ihop med resten av livet. De delade turerna, där anställda tvingas arbeta två arbetspass på en dag, ska bort.

Vid upphandlingar ska Växjö kommun alltid ställa krav på socialt ansvarstagande samt kollektivavtal. Idag är uppföljningen inte tillräcklig och därför vill Socialdemokraterna att vi ska ha en hårdare kontroll mot välfärdsfuskar.

Bostad

I Växjö växer nya stadsdelar fram och i tätorterna och på landsbygden runt om i kommunen byggs nya bostäder. Många har en bostad att kalla sitt hem. Bostaden är en social rättighet och grunden för trygghet och frihet men för många i kommunen är det trots allt svårt att hitta en bostad som passar plånboken. Socialdemokraterna vill ta ett större ansvar för att det ska finnas fler lägenheter runt om i kommunen med hyror som vanligt folk har råd med.

Det ska finnas gott om boendeanternativ oavsett hur man vill bo. En ökad efterfrågan på byggbara tomter men även hyresrätter utanför Växjö tätort behöver mötas. Äldre som vill eller behöver lämna sin bostad ska ha goda chanser att få tag i

en bra och tillgänglig lägenhet. Socialdemokraterna vill att det ska byggas trygghetsbostäder i kommunal regi.

I Växjö syns skillnaderna mellan människor tydligt i var du bor. Det leder till en delad stad och kommun men också till större ojämlikhet. När vi bygger nya stadsdelar eller förnyar befintliga ska vi alltid planera för jämlikhet. Det innebär att vi vill se blandade boendeformer i form av bostadsrätter, villor och hyresrätter i kommunens olika områden.

Ett starkt näringsliv

I företagen skapas viktiga arbetstillfällen och innovationer som tar oss längre fram i samhällsutvecklingen. Vi vill att kommunen ska vara en bra samarbetspartner för företagen genom att se till att företagsklimatet håller en hög nivå och att vi undanröjer onödiga hinder för företagande. Med ett gott samarbete mellan arbetsförmedlingen, kommunen, Linnéuniversitet och näringslivet kan vi se till att det finns rätt kompetens för företagen att anställa. Bra mark, smidiga processer och ett gott samarbete leder dessutom till att företag med nya jobb vill etablera sig lokalt.

Vi ska leda den gröna omställningen

Klimatförändringarna är det framtidshot som oroar svenskar mest. Värmeböljor, övergödda sjöar och höga halter av miljögift i vår omgivning är exempel på områden där politiken måste ta ansvar. Vi behöver planera framåt för att klara av de klimatförändringar vi drabbas av idag och i framtiden. Samtidigt ska vi allt vi kan för att nå klimatmålen.

Både Sverige och Växjö är med och leder klimatomställningen. Reningen av sjöar och satsningar på fjärrvärmes är goda exempel där vi gått före lokalt. Även om en miljövänlig livsstil är en del av klimatomställningen tycker Socialdemokraterna att det viktigaste är att de som står för de största utsläppen ska ta det största ansvaret i omställningen. Då blir den viktigaste politiska prioriteringen att ställa höga miljö- och klimatkrav vid upphandling, samverka med företag och ställa om den egna verksamheten. Vi ska göra det enkelt för kommunens invånare att välja klimatsmarta transporter. Socialdemokraterna vill att det ska finnas möjlighet att ladda elfordon oavsett hur och var man bor.

Slutligen

Det politiska landskapet är förändrat. Det sägs ofta att "detta val är ett ödesval" så även denna gång. Kanske gäller det mer än någonsin. I Socialdemokraternas Växjö finns det inte plats för egoism och rasism. Vi vill se mer av solidaritet och gemensamma lösningar. Vi tror på politiken och att det finns lösningar hos den men framför allt vill vi se det som förenar oss snarare än det som skiljer oss åt. Tillsammans ska vi stå på rätt sida av historien. Vi ska säga som det är och göra det som krävs.

För mer kontakt: vaxjo@socialdemokraterna.se